

Primljeno: 10-02-2022

Org. jed.	B r o j	Priloga	Vrijednost
02-	02-	414	/ 17

Sarajevo 10.2.2022. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA

n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH

Na osnovu članova 177. i 178. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20) podnosim amandmane na Prijedlog Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (u daljem tekstu: Prijedlog Zakona), sa obrazloženjem istih kako slijedi:

AMANDMAN I

U članu 2. stav 1. Prijedloga Zakona dodaju se nove tačke 49) i 50) koja glase:

- 49) *Duhanski proizvodi za pušenje* su svi duhanski proizvodi, osim bezdimnih duhanskih proizvoda.
- 50) *Nesagorijevajući duhan* je bezdimni duhanski proizvod koji se upotrebljava putem udisanja aerosola od zagrijanog duhana, bez sagorijevanja.

O b r a z l o ž e n j e

Dopuna u tački 49) se predlaže radi potpunijeg usklađivanja sa Direktivom 2014/40/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 3. aprila 2014.godine o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda. Predložena definicija je sadržana u članu 2. stav 1. tačka (9) navedene EU Direktive, i u izvornom tekstu glasi: *'tobacco products for smoking' means tobacco products other than a smokeless tobacco product.*

Ova definicija je neophodna za potpuno i pravilno funkcionisanje propisane zabrane pušenja. Ovo se pokazalo u iskustvu Crne Gore, koja je napravila izvanredan iskorak potpunom zabranom pušenja u zatvorenom radnom i javnom prostoru. Ovaj uspjeh Crna Gora duguje, između ostalog, i dobrom normativnom rješenju, tj. kvalitetnom prijenosu pravnih tekovina EU u svoje zakonodavstvo. U tom smislu, čl. 4. st.1 t.6 crnogorskog Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda propisuje da su "duvanski proizvodi za pušenje su svi duvanski proizvodi, osim bezdimnih duvanskih proizvoda". Istu definiciju poznaje i hrvatski Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda (članak 3. st. 1 t. 9).

Ova definicija je, dakle, kao standard iz EU prijeneta i u hrvatski zakon, i u zakon Crne Gore gdje je doprinijela pravilnom sprovodenju zabrane pušenja. Predložena dopuna je, također, potpuno komplementarna sa postojećim tekstom Prijedloga.

Dopuna u tački 50) ima u vidu da tekst Prijedloga Zakona suštinski datira iz sedmog mjeseca 2018. godine. U međuvremenu, od aprila 2019. godine na našem BIH tržištu su prisutni nesagorijevajući duhanski proizvodi. Nesagorijevajući duhan, jedna od varijanti bezdimnih duhanskih proizvoda, je i od ranije prisutan na tržištima doslovno svih okolnih zemalja (Hrvatske, Crne Gore, Srbije...). U tom smislu, smatramo da je neophodno da se tekst nacrtu Zakona ažurira i osavremeniti tako da reguliše vrste proizvoda koji su u međuvremenu postali etablirani na našem tržištu. Ova definicija je u skladu sa postojećim definicijama i stilom nacrtu Zakona (uporediti npr. sa definicijom 2.1.8: *Duhan za šmrkanje je bezdimni duhanski proizvod koji se može upotrebljavati putem nosa*). Definicija je također potpuno u skladu sa međunarodnim definisanjem ovih proizvoda (npr. novom Harmonizovanom carinskom nomenklaturom 2022 Svjetske carinske organizacije, pod kodom 24.04).

AMANDMAN II

Član 5. stav (1) mijenja se tako da sada glasi:

(1) Pušenje se zabranjuje u svim zatvorenim javnim prostorima, mjestu rada i u javnom prevozu.

O b r a z l o ž e n j e

Zabранa pušenja je, bez dileme, odredba koja će se najviše puta i sa najvećom pažnjom diskutovati u najširoj javnosti. Zbog toga je presudno da ova odredba bude jasna, direktna i razumljiva. Ovo posebno stoji imajući u vidu da Prijedlog Zakona na odličan način definiše samu aktivnost pušenja kao radnju koja dovodi do sagorijevanja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, kojom se stvara dim koji se oslobađa direktno u vazduhu i udiše ga osoba koja izvršava ove radnje. Imajući to u vidu, zabrana pušenja mora se izraziti na bolji i konkretniji način.

Nejasno je zašto zabrana pušenja ne kaže prosto: zabranjuje se pušenje, već pogrešno koristi potpuno neodgovarajuće izraze i konfuzno navodi izuzetke. Optimalno je da se željeni normativni efekt postigne kratkom i jasnom, upečatljivom zabranom "Zabranjuje se pušenje...". Pri tome, nema bojazni da će ovakvim boljim, jasnijim i upečatljivijim formuliranjem doći do bilo kakve neželjene promene u posljedicama odredbe, pošto je Nacrt Zakona vrlo jasan u tome šta se sve podvodi pod pušenje (npr. i korišćenje elektronskih cigareta je pušenje shodno odredbi 2.1.15) kao što to mogu biti i biljni proizvodi za pušenje, a isto je jasno i iz EU propisa (npr. duvanski proizvodi za pušenje su svi duhanski proizvodi osim bezdimnih proizvoda - Direktiva 2014/40/EU).

Od ključne važnosti je da tekst ove odredbe bude maksimalno jasan. Konfuzan tekst, neusaglašen sa ostalim mjestima u Prijedlogu Zakona, predstavljaće plodno tlo za različita tumačenja upravo tamo gdje je to najmanje potrebno. Zato je neophodno da se tekst Zakona optimizuje u skladu sa navedenim prijedlogom.

AMANDMAN III

Član 7. se mijenja i glasi

(1) Pušenje je dozvoljeno za korisnike usluga u službama i odjelima za zaštitu mentalnog zdravlja u zdravstvenim ustanovama, u drugim ustanovama koje pružaju psihosocijalnu rehabilitaciju osobama sa duševnim smetnjama, u ustanovama za palijativnu njegu, ustanovama za njegu starih osoba, kao i u ustanovama namijenjenim za izdržavanje kazne, ako i kada mogu biti uspostavljene posebne prostorije za pušenje odvojene od nepušačke zone.

(2) Pušenje je dozvoljeno na aerodromu, i to u posebnom prostoru za pušenje.

(3) Pušenje je dozvoljeno u posebnim, za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju u skladu sa propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja. U objektu u kojem se isključivo poslužuje piće, vlasnik odnosno korisnik objekta može prostor za posluživanje odrediti pušačkim prostorom, o čemu u tom prostoru mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja.

(4) Odluku o dozvoli pušenja u smislu st. (1) i (2) i (3) ovog člana donosi vlasnik, direktor ili drugo odgovorno lice ugostiteljskog objekta, ustanove, odnosno aerodroma. Prilikom donošenja odluke moraju se uzeti u obzir interesi i zdravstvene potrebe nepušača.

(5) U posebno određenim prostorijama ili ogradienim prostorima za pušenje u prostorima iz st. (1) i (2) i (3) ovog člana mora biti osigurana zaštita nepušača od izloženosti duhanskom dimu, putem osiguranja potpune fizičke odvojenosti prostora za pušenje i uz adekvatne ventilacione sisteme. Površina prostora i prostorije za pušenje u odnosu na veličinu objekta, određuje se pravilnikom ugostiteljskog objekta, ustanove, odnosno aerodroma. U ovim prostorijama zabranjeno je služiti hranu.

(6) U prostorijama i prostorima za pušenje iz st. (1) i (2) i (3) ovog člana moraju biti postavljena jasno vidljiva upozorenja koja se sastoje od grafičkog znaka dozvole pušenja i teksta koji glasi: „Prostor za pušenje. Pušenje je štetno za vaše zdravlje”.

(7) Federalni ministar zdravstva (u daljem tekstu: ministar) donosi podzakonski akt kojim se propisuju uslovi za posebne prostore za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja utvrđenih ovim članom

O b r a z l o ž e n j e

Predmetnim amandmanom se daje isključiva mogucnost ugostiteljskim objektima u kojim se ne poslužuje hrana da omoguce konzumaciju duhana uz vrlo jasne preduslove za zastitu nepusaca kao i na aerodromima.

delegat, Aner Žuljević

